

ע"פ 5132/20 - קארין סמנודי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 5132/20 - א'

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המעוררת: קארין סמנודי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-תפ"ח 849-08-17 מיום 24.6.2020 שניתן על ידי סגן הנשיא א' אליקים והשופטות ת' נאות פרי ו- ר' בש

תאריך הישיבה: ב' באב התש"ף (23.7.2020)

בשם המבקשת: עו"ד בוריס שרמן

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

החלטה

1. לפני בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל אשר הושת על המבקשת בגזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא א' אליקים והשופטות ת' נאות פרי ו- ר' בש) בתפ"ח 849-08-17 מיום 24.6.2020, וזאת עד להכרעה בערעור.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 12.9.2019 הרשיע בית המשפט המחוזי את המבקשת על פי הודאתה בכתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של סיוע להריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: החוק) כנוסחו טרם תיקון 137 לחוק; שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 402(ב) ו-29 לחוק; ושיבוש מהלכי משפט, לפי סעיפים 244 ו-29 לחוק.

3. כעולה מכתב האישום המתוקן, המבקשת היתה בת זוגו של תאמר חוג'יראת (להלן: תאמר) עובר לביצוע העבירות, והתגוררה עמו בבנין מגורים בחיפה. במהלך מגוריהם במקום, התפתחו יחסי שכנות בינם ובין מר יורי בוגומזוב ז"ל (להלן: המנוח) שהתגורר בבנין, ופעמים מספר ביקשו וקיבלו ממנו סכומי כסף שונים.

ביום 10.7.2017 החליטו השניים לבקש מהמנוח סכום כסף נוסף. תאמר נטל עמו סכין מטבח, עלה לדירת המנוח ודרש ממנו לתת לו כסף. המנוח סירב לדרישתו וניסה לדחוף אותו אל מחוץ לדירה. אז לקח תאמר גביע קידוש שהיה עשוי מתכת שהיה מונח על מדף בדירה, והיכה באמצעותו את המנוח בראשו.

מששמעה המבקשת את השיחה בין תאמר והמנוח הגיעה אף היא לדירת המנוח. בשלב זה, ובנוכחותה של המבקשת, הצמיד תאמר את הסכין לצווארו של המנוח עד שירד ממנו דם, ודרש ממנו למסור לו את כרטיס האשראי ואת הקוד הסודי שלו. כתוצאה מהאיום, נענה המנוח לדרישה. מיד לאחר מכן, מסר תאמר למבקשת את הכרטיס ואת הקוד הסודי, על מנת שתמשוך כסף מחשבון הבנק של המנוח, ואמר לה כי "אם תלשין תראה מה יקרה לה".

במהלך שהותו בדירת המנוח, דקר תאמר את המנוח לפחות שתי דקירות עמוקות בצווארו, ובהמשך, אף בבית החזה, עד שהתמוטט על רצפת הדירה ללא רוח חיים. המבקשת מצידה היתה שוות נפש לאפשרות גרימת התוצאה הקטלנית של מות המנוח.

לאחר שנדקר המנוח יצאה המבקשת מדירתו כשכרטיס האשראי שלו בידה, צעדה לעבר מכשיר הכספומט, וביצעה מספר ניסיונות למשוך כספים מחשבון, ללא הצלחה. בהמשך לכך, שבה המבקשת אל דירת המנוח, ראתה אותו מוטל על הארץ ללא רוח חיים, והצטרפה אל תאמר בחיפושיו אחר כסף ודברי ערך אחרים בדירה, ובתוך כך גנבה שקית שבה היה סכום של 23 ש"ח מהדירה.

בעוד המבקשת במקום, ניסה תאמר להצית את הדירה ואת גופת המנוח, במטרה להעלים ראיות, והשניים נסו מהדירה. בהמשך, אָבְטְחָה המבקשת את תאמר בעת שהחביא את הסכין, ועלתה עמו לדירתם, שם התקלח, השליך לאשפה את הבגדים שלבש והסליק את כרטיס האשראי.

4. תאמר הודה אף הוא בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון שנערך עמו, והורשע על פי הודאתו ביום 18.7.2019. בו ביום נגזר עונשו ל-21 שנות מאסר בפועל, בהתאם להסכמת הצדדים.

5. בתסקיר שירות המבחן מיום 17.12.2019 שהוגש בעניינה של המבקשת, בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, צוין כי למבקשת אין עבר פלילי, למעט הרשעה בבית דין צבאי בשל עריקות – בגינה ריצתה חמישה חודשי

מאסר בכלא צבאי; כי עברה בהצלחה הליך שיקומי בתוכנית לחיזוק והעצמה לנשים צעירות באוניברסיטת תל אביב; כי היא לוקחת אחריות חלקית לביצוען של העבירות; וכי הסיכון להתנהגות דומה מצידה בעתיד – נמוך.

נוכח האמור, ובשים לב לחומרת העבירות שבהן הורשעה המבקשת ולתוצאותיהן הקשות, הומלץ על הטלת ענישה במסגרת מאסר בפועל לתקופת זמן מוגבלת, במקביל להמשך ההליך השיקומי בעניינה.

6. ביום 24.6.2020 גזר בית המשפט המחוזי את דינה של המבקשת והשית עליה את העונשים הבאים: 4 שנות מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל תעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע למשך 3 שנים; ו-5 חודשי מאסר על תנאי לבל תעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע למשך 3 שנים.

עם מתן גזר הדין נקבע, כי המבקשת אשר היתה נתונה עד אותה עת במעצר בית לילי בלבד, תתייצב לריצוי עונשה ביום 26.7.2020, וכי עד לאותו מועד ימשיכו לחול עליה תנאי שחרורה כפי שנקבעו קודם לכן, ויוצא נגדה צו עיכוב יציאה מהארץ עד להתייצבותה לריצוי מאסרה.

7. המבקשת הגישה ערעור על גזר דינה, ועמו הבקשה שלפניי – לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהוטל עליה. יצוין כי בתום הדיון שנערך לפניי ביום 23.7.2020 הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד למתן החלטה בבקשה לגופה.

טענות הצדדים

8. לטענת בא-כוח המבקשת, סיכויי הערעור להתקבל טובים, הן נוכח חלקה "המשני והשולי" של המבקשת בביצוע העבירות, כלשונו, הן נוכח ההשפעה שהיה לתאמר עליה בעת ביצוע; הסיכון לביצוע עבירות נוספות על ידה – נמוך, כעולה מתסקיר שירות המבחן; כליאתה עלולה לגרום לה ולמשפחתה לנזק כבד; ובמהלך 3 השנים שבהן היתה נתונה בתנאים מגבילים, לא נרשמו לחובתה הפרות כלשהן.

עוד נטען, כי המבקשת הוכתה על ידי תאמר בהזדמנויות רבות ואוימה על ידו, ואף כיום סובלת מתסמינים המאפיינים נפגעי פוסט טראומה; וכי היה על בית המשפט המחוזי לגזור את עונשה בדרך של עבודות שירות לצד הטלת צו מבחן, בהתאם לשיקולי שיקומה. לבסוף נטען כי שיקולים אלו מקבלים משנה תוקף, נוכח התפרצותה המחודשת של מגפת הקורונה בימים אלו, המעמידה אסירים בסכנה מוגברת, בשל שהייתם בצפיפות בבתי הכלא.

בנסיבות אלה, כך נטען, דחיית הבקשה לעיכוב ביצוע תייתר את הערעור.

9. באת-כוח המשיבה התנגדה לבקשה. לשיטתה, נוכח חומרת העבירות שבהן הורשעה המבקשת, ועונש המאסר הממושך שהוטל עליה, אין זה סביר כי עונשה יופחת עד כדי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בלבד. לפיכך, אין מקום לפגוע באינטרס הציבורי ולעכב את עונש המאסר שנגזר על המבקשת, שכן אף אם טענותיה יתקבלו ועונשה יופחת במידת מה, ערעורה לא יתייתר.

10. לאחר שעיינתי בבקשה, שמעתי את טענות הצדדים לפניי, ועיינתי בפסיקה אליה הפנה בא-כוח המבקשת, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה פסוקה היא עמנו, כי על דרך הכלל, נאשם אשר נגזר עליו עונש מאסר בפועל יחל בריצויו באופן מיידי, ואין בהגשת הערעור כשלעצמה כדי להצדיק את עיכוב ביצוע עונשו (ע"פ 111/99 שורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000)). יחד עם זאת, נקבע כי על בית המשפט הדן בבקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר, לשקול בין היתר, את חומרת העבירה ונסיבות ביצועה; משך תקופת המאסר בפועל שהוטלה על המבקש; טיב הערעור וסיכויי קבלתו; עברו הפלילי של המבקש והאופן שבו ניהל את משפטו; ונסיבותיו האישיות.

יתירה מכך, כאשר עניינו של הערעור הוא אך בחומרת העונש, הנטייה תהיה שלא לעכב את עונש המאסר, שכן ההרשעה עצמה היא חלוטה, והחשש מהענשתו של חף מפשע אינו קיים עוד. משכך, "בחינת טיב הערעור וסיכויי תיעשה בשים לב לכללים בדבר מידת התערבות ערכאת הערעור בענישה שגזרה הערכאה הדיונית ולשאלת היחס בין הזמן הצפוי לבירור הערעור לבין תקופת המאסר שהושתה על הנידון" (שם, פסקה 18(ו)) לפסק דינה של השופטת ד' ביניש, כתוארה אז).

במקרים אלו, האינטרס הציבורי מחייב את ביצוע העונש באופן מיידי, ועל המבקש עיכוב ביצוע להוכיח את התקיימותם של החריגים לכלל(והשוו להחלטתי בע"פ 1428/18 עאבד נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (22.7.2018)).

11. בנסיבות המקרה שלפניי, לא מצאתי כי המבקשת עמדה בנטל ההוכחה המוטל על הטוען לסטייה מברירת מחדל זו. בא-כוח המבקשת הפנה אומנם למספר פסקי דין שניתן בהם עיכוב ביצוע אף ביחס לעונשי מאסר ממושכים. ואולם מעיון בהפניות עולה כי מדובר בערעורים אשר הוגשו נגד הכרעת הדין, ולא על מידת העונש לבדה.

דומה כי אין צורך להכביר מילים על חומרת העבירות שבהן הורשעה המבקשת ועל תוצאותיהן הקשות – נטילת חיי אדם. אכן, יש ממש בטענה שלפיה חלקה של המבקשת בעבירות היה מצומצם באופן משמעותי מזה של תאמר. ואולם, עיון בגזר דינו המנומק של בית המשפט המחוזי מלמד, כי לטענה זו ניתן משקל הולם, עת נגזר דינה של המבקשת לעונש מאסר שאינו עולה על חמישית התקופה שנגזרה על תאמר.

לכך יש להוסיף את הכלל בדבר נטייתו של ערכאת הערעור שלא להתערב בעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית; ואת המלצת שירות המבחן להטיל על המבקשת ענישה מוחשית בדמות מאסר מאחורי סורג ובריח, לפחות לתקופת זמן מוגבלת.

לאור האמור לעיל, ומבלי לקבוע מסמרות בדבר, סבורני כי סיכויי ההקלה בעונשה של המבקשת עד כדי המרתו בעבודות שירות – אינם גבוהים. בנסיבות אלה, איני סבור כי ערעור המבקשת יתיתר עם דחיית הבקשה, ומשכך, לא מצאתי כי יש לעכב את ביצוע עונש המאסר שהוטל עליה עד להכרעה בערעורה.

12. הבקשה נדחית אפוא.

המזכירות תקבע מועד לשמיעת הערעור בהקדם, בכפוף לאילוצי היומן.

המבקשת תתייצב לריצוי עונש המאסר שהוטל עליה בבית המשפט המחוזי ביום 9.8.2020 בשעה 10:00, בבית סוהר נווה תרצה, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותה תעודת זהות או דרכון. על המבקשת לתאם את כניסתה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

יודגש, כי תנאי שחרורה של המבקשת, ובכללם, צו איסור היציאה מהארץ שהוצא לה, יעמדו בעינם עד להתייצבותה לריצוי עונשה, כאמור לעיל.

ניתנה היום, ז' באב התש"ף (28.7.2020).

ש ו פ ט
